

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I HISTORISË DHE I FILOLOGJISË
DEPARTAMENTI I GJEOGRAFISË

Programi: **Bachelor**

Drejtimi: **Gjeografi**

Lënda: GJEOGRAFIA E AMERIKËS SË VERIUT

Pedagogu:	Prof.asoc.dr. Sonila Papathimiu
Ngarkesa:	4 ETCS (2 leksione dhe 1 seminar në javë)
Lloji i lëndës:	me zgjedhje
Programi i studimit:	Bachelor, gjeografi
Viti/semestri:	III/II

Përbledhje: Gjeografia e Amerikës së Veriut do të trajtohet në gjithë kompleksitetin dhe diversitetin që prezanton kjo hapësirë. Karakteristikat fiziko-gjeografike do të prezantohen të lidhura ngushtë me ndikimin që kanë ushtruar/ushtrojnë ose jo në shpërndarjen gjeografike të vendbanimeve të para dhe aktuale, të aktiviteteve humane etj. Një rëndësi të veçantë do t'i kushtohet problemit të rajonizimit të brendshëm të hapësirës. Rajonet kryesore janë studiuar më të detajuar, por nuk janë anashkaluar rajonet e tjera dhe sidomos ata që së fundi po luajnë rol të rëndësishëm në zhvillimin ekonomik të hapësirës.

Temat e leksioneve:

1. Probleme të rajonizimit të hapësirës. Rajonet kryesore dhe karakteristikat e tyre
2. Modelet gjeografike të mjedisit fizik dhe
3. Tiparet e themelimit të aktivitetit human në Amerikën e Veriut. Vendbanimet evropiane dhe jo evropiane.
4. Rajoni “Megalopolis” (raioni i qyteteve të mëdha). Pozicioni absolut dhe relativ i tij. Mjedis urban dhe pjesët përbërëse, problemet aktuale etj.
5. Rajoni i brezit të manifakturave (brezi i ndryshkut). Tiparet aktuale të zhvillimit të tij.

6. Rajoni «zemër» i Kanadasë.
7. Burimet minerale, karakteristikat ekonomike, problemet e brendshme të rajonit “zemër” të Kanadasë etj.
8. Rajoni Lindja e Rimëkëmbur. Karakteristikat e peizazhit fizik, të popullsisë, industrisë, bujqësisë etj.
9. Rajoni i Apalasheve. Karakteristikat topografike. Popullsia evropiane dhe kulturat e ndryshme.
10. Rajoni Jugor. Trashëgimia historike, karakteristikat e banorëve, ndikimi i skllavërisë etj.
11. Rajoni i Fushave të Mëdha dhe zona e Prerive. Karakteristikat fiziko-gjeografike, vendbanimet e para, vendbanimet euro-amerikane etj.
12. Rajoni i Brendshëm, karakteristikat fiziko-gjeografike te tij.
13. Karakteristikat e zhvillimit ekonomik të Rajonit të Brendshëm
14. Kalifornia si një rajon më vete. Karakteristikat e mjedisit fizik.
15. Bregu i Paqësorit Verior. Karakteristikat e mjedisit fizik, modelet e popullimit të rajonit, qytetet kryesore etj.

Forma e kontrollit dhe vlerësimit

- Detyrim frekuentimi në:	70% të seminareve
- Angazhimi në seminare:	10% e notës
- Testi I: në javën e 6-të	10% e notës
- Testi II: në javën e 10-të	10% e notës
- Detyra e kursit ose ese: rrëth 5 faqe format A4, TNR, 12, hapësira 1.5):	20% e notës
- Kontrolli përfundimtar: provim me shkrim	50% e notës
- Gjithsej:	100%

Literatura e detyrueshme për studentin:

1. *Regional landscapes of the United States and Canada* by Stephen S. Birdsall, Eugene J. Palka, Jon C. Malinowski, Margo L. Price, 2005.
2. *Across this land: A Regional Geography of the United States and Canada*, by John C. Hudson 2002

Literatura plotësuese:

1. *North America*, by J.Russell Smith, 1925
2. *Megalopolis: The Urbanized Northeastern Seaboard of the United States* by Jean Gottmann, 1961
3. "The Mexican American Cultural Capital" (Geographical Review) by Daniel D. Arreola, 1987
4. "California Dreaming" (New York Times National) by Katherine Bishop,
5. *Regional Geography of Canada*, by Robert M. Bone, 2000
6. *The Physical Geography of North America*, by Chris Young, 2002
7. *Gjeografi Rajonale e Botës 1, 2*, Egerem Yzeiri, 2002